

té ani nenadhodil, dlužno přece upozorniti, že, jakkoli správce dle §u 1029 obč. zák. (čl. 47 obch. zák.) jest oprávněn, vše opatřiti, co správa vyžaduje neb s sebou obyčejně přináší, k nařízení práce přes čas bez příkazu nebo svolení podnikatele (zde představenstva nebo dle pracovního řádu i ředitele) oprávněn nebyl, protože podnikatel jest za to, že dal práci přes čas konati bez úředního povolení (§ 1 čís. 5, § 2, § 4 čís. 5, § 5 čís. 2 a § 6 zák. o osmihod. době pracovní) zodpověden i trestně (§ 13 téhož zákona), tuto zodpovědnost však nemůže naň uvalovati správce z vlastního rozhodnutí. Požadavek, by podnikatel nebyl povinen platiti práci přes čas, které nežádal a o které též není dokázáno, že o ní věděl a, trpě ji, tím k ní mlčky svolil, prohlašuje dovolatel za nemravný, řka, že právo na mzdu je nárokem pracujícího dělníka. Ano, ale jen na mzdu za práci objednanou: jako není podnikatel ničím povinen tomu, kdo, nejsa objednán, bez pracovní smlouvy, přijde a v závodě tu neb onu práci vykoná, nýbrž by se to musilo pokládati za práci vykonanou zdarma, darem, tak také není nároku na mzdu za neobjednanou práci přes čas, i nelze seznati, že a proč by v tom mělo býti něco mravně závadného, spíše naopak by to bylo hospodářsky choulostivé, dáti zaměstnanci právo, by svémocně, přes hlavu podnikatelovu dělal si placenou práci přes čas. Je-li však taková práce přes čas konána z vlastního rozhodnutí zaměstnancova, je konána vědomě nepovinně, a nelze říci, že zaměstnanec má nárok na její zaplacení z důvodu bezdůvodného obohacení zaměstnatelova, jak dovolatel si to také představuje, spíše tu má místo § 1432 obč. zák., že nároku takového není, plní-li kdo něco, o čem ví, že to dlužen (povinen) není.

Čís. 6610.

Výměnkem jsou požitky nebo práva, jež vlastník nemovitosti, postupuje ji osobě druhé, vyhrazuje (vyvíňuje) sobě nebo třetí osobě na čas života svého nebo třetí osoby nebo na čas určitý. Není podstatnou náležitostí výměnku, by výměnčí práva (požitky) byla zajištěna na postoupené nebo jiné nemovitosti a stala se reálním břemenem.

K tomu, by výměnek se stal reálním břemenem a mohl býti vložen do pozemkové knihy, jest třeba zvláštní úmluvy stran.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1926, Rv II 771/26.)

Žalobkyni příslušela výměna na domě čís. 27, náležejícím žalovanému. Úmluvou z roku 1919 svolila žalobkyně k tomu, by její výměna na domě čís. 27 byla vymazána, a spokojila se s tím, že jí žalovaný za to povolil výměnu ve svém druhém domě čís. 66 ústně před svědky, by mu byly ušetřeny útraty knihovního zajištění výměny. Žaloba, již se domáhala žalobkyně na žalovaném vydání listiny, schopné ku vkladu požívacího práva na domě čís. 66, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Výměnkem jsou požitky nebo práva, jež vlastník nemovitosti, postupuje ji osobě druhé, vyhrazuje (vyminuje) sobě nebo třetí osobě (na př. své manželce) na čas doživotí svého nebo třetí osoby nebo na určitý čas. Jak již v rozhodnutí čí. 1878 sb. n. s. dovozeno, není podstatnou podmínkou výměnku, by výměnčí práva nebo požitky byly zajištěny na postoupené nebo jiné nemovitosti a staly se reálním břemenem (§ 12 knih. zák.), nýbrž výměnek může trvati i jako ryzí obligační závazek. Není proto správným názor dovolatelčin, že knihovní vklad jest při výměnku takovým podstatným požadavkem (*essentiale negotii*), jakým při nabytí práva vlastnického jest dle Šu 431 obč. zák. jeho vklad do knihy pozemkové, tak totiž, že o nabytí výměnku nedalo by se vůbec mluvit, kdyby nebyl knihovně zajištěn. Naopak k tomu, by výměnek stal se reálním břemenem a mohl býti do knihy pozemkové vložen, jest třeba zvláštní úmluvy stran. V tomto případě, jak odvolací soud správně uvádí, dovolatelka, propouštějíc dům čí. 27 z věcného ručení za její výměnek, netrvala na tom, by výměnek její byl knihovně zajištěn na druhém domě žalovaného (čí. 66), nýbrž k ušetření nákladů knihovního vkladu spokojila se tím, že jí žalovaný před dvěma svědky ústně povolil výměnek v domě čí. 66. Tím dala na jevo, že spokojuje se osobním závazkem žalovaného, a nemůže se nyní domáhati knihovního zajištění, když žalovaný s tím nesouhlasí.

Čís. 6611.

Pozemková reforma.

Příslušným povolití exekuci vyklizením vypovězených nemovitostí jest okresní soud, v jehož obvodu jsou vypovězené nemovitosti. Nevyhledává se, by exekuční titul byl v tomto případě opatřen doložkou vykonatelnosti.

Podmínkou exekučního vyklizení a odevzdání vypovězených nemovitostí není zaplacení nebo pojištění přejímací ceny.

Přídělový komisař není oprávněn stanoviti, které pozemky mají býti převzaty a které nikoliv, aniž prodlužovati lhůtu k vyklizení.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1926, R I 1147/26.)

Rekursní soud zamítl rekurs dlužníka do usnesení prvního soudu (okresního soudu, v jehož obvodu byly vypovězené nemovitosti), jímž byla povolena exekuce vyklizením ze zabraných nemovitostí, mimo jiné z těchto důvodů: Námitka nepřislusnosti prvního soudu, stěžovatelem především v rekursu vznesená, není oprávněna. Podle § 20 náhr. zákona ve znění zákona ze dne 13. července 1922, čí. 220 sb. z. a n. provéstí má, když výpověď nabyla právní moci a uplynula doba výpovědní, okresní soud místně příslušný k návrhu pozemkového úřadu vyklizení a odevzdání vypověděných nemovitostí a předání jich do držby pozemkového úřadu, neb osobě tímto úřadem označené podle předpisů